

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
8044-09

meddelad i Stockholm den 24 februari 2011

KLAGANDE

Lidingö kommun
181 82 Lidingö

MOTPARTER

1. AA

2. BB

3. CC

Ombud för 1-3: DD

4. DD

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms beslut den 10 december 2009 i mål nr 5436-09,
se bilaga

SAKEN

Avvisad talan i mål om laglighetsprövning enligt kommunallagen

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 101994

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

YRKANDE

Lidingö kommun yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen, med ändring av kammarrättens beslut, ska fastställa länsrättens avvisningsbeslut.

AA, BB och CC samt DD har inte yttrat sig i målet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utbildningsnämnden i Lidingö kommun beslutade i enlighet med rektorernas bedömning att anvisa bl.a. EE och FF plats i förskoleklass i Bodals skola. Deras vårdnadshavare hade inte valt den skolan i första hand.

Frågan i målet är om beslutet att anvisa plats i förskoleklass i en viss skola är ett sådant beslut av rent verkställande art som inte är överklagbart enligt 10 kap. 2 § 2 kommunallagen (1991:900), KL.

Plats i förskoleklass ska enligt den i målet aktuella bestämmelsen, 2 b kap. 3 § skollagen (1985:1100), anvisas så nära barnets eget hem som möjligt med beaktande av vad som krävs för att effektivt utnyttja lokaler och andra resurser. Vidare ska skälig hänsyn tas till vårdnadshavarens önskemål.

Utbildningsförvaltningen i Lidingö kommun har med beaktande av bestämmelserna i skollagen den 12 november 2008 upprättat promemorian Principer och rutiner vid val av skola.

I förarbetena till den nu gällande kommunallagen (prop. 1990/91:117 s. 204) uttalas i specialmotiveringen till bestämmelserna om delegering av ärenden inom en nämnd (6 kap. 33 och 34 §§ KL) att genom ökad målstyrning och decentralisering kan fler åtgärder än tidigare komma att hänföras till ren verkställighet. Vidare sägs att, när det finns klara målsättningar för verksamheten,

mycket talar för att många vardagliga åtgärder inom förvaltningen som i dag rättsligt är att anse som beslut kan hänföras till ren verkställighet även om de innefattar ett visst mått av självständigt ställningstagande. Detta skulle t.ex. gälla interna frågor om inköp, fastighetsförvaltning och personaladministration där intresset att överklaga genom kommunalbesvär normalt inte kan vara särskilt stort.

Att förarbetsuttalandena skulle ha bäring på frågan om vilka beslut som ska tillerkännas överklagbarhet återspeglas emellertid inte i lagtexten. Bestämmelsen i 10 kap. 2 § 2 KL, som anger att beslut av rent förberedande eller rent verkställande art inte får överklagas, hade sin motsvarighet i 7 kap. 2 § i den upphävda kommunallagen (1977:179). Uttrycket ”beslut av rent förberedande eller rent verkställande art” har ordagrant hämtats från den lagen. När bestämmelsen fördes över till gällande kommunallag angavs uttryckligen i specialmotiveringen (a. prop. s. 223) att några ändringar i sak inte avsetts.

Uttrycket ”beslut av rent verkställande art” har i äldre praxis getts en restriktiv innebörd. Som rent verkställande beslut har ansetts beslut där beslutsfattaren saknat möjligheter att göra självständiga bedömningar såsom vid debitering av en avgift som kommunfullmäktige antagit eller vid en mekanisk tillämpning av en turordningsprincip.

I RÅ 2006 ref. 78 fann Högsta förvaltningsdomstolen att rektors beslut i fråga om skolskjuts inte utgjorde ett rent verkställighetsbeslut, då det av praxis avseende 4 kap. 7 § skollagen framgick att kommunen är skyldig att göra en individuell bedömning av varje elevs behov av skolskjuts.

I promemorian som utarbetats av utbildningsförvaltningen anges vilka principer som ska tillämpas vid anvisning av plats i skola i kommunal regi. Det framgår emellertid vidare att rektor ska göra en helhetsbedömning utifrån angivna principer vid placering i skola. Placeringsbeslutet innefattar enligt Högsta förvaltningsdomstolens bedömning mot denna bakgrund ett sådant inslag av självständig prövning att det inte kan anses vara av rent verkställande art.

Mål nr
8044-09

Kammarrättens beslut om återförvisning var därmed riktigt. Överklagandet ska därför avslås.

Mats Melin

Gustaf Sandström

Karin Almgren

Lennart Hamberg

Anita Saldén Enérus

Karl Lundberg

Föredragande justitiesekreterare

Avd. I

Föredraget 2011-01-26